

Nr 781

Av fru **Jäderberg m. fl.**, om förläggande av idrottsinstruktörsutbildning till Kiruna.

(Lika lydande med motion nr 621 i Första kammaren)

På grundval av ett flertal motioner behandlade 1965 års riksdag frågan om samhällets stöd för att främja idrottslivet. Motionerna syftade till allsidiga utredningar rörande förbättrade utvecklingsmöjligheter för såväl elitidrotten som motionsidrotten. Man ville även ha klarlagt den framtida omfattningen och utformningen av samhällets stöd åt idrotten. I en del av motionerna påtalades bristen på ledare och instruktörer för såväl elit- som motionsidrotten. Vidare krävdes en förbättrad skolning av idrottsinstruktörerna.

Allmänna beredningsutskottet som behandlade motionerna (utl. nr 41) framhöll bl. a.:

Den snabba utvecklingen ställer allt större krav på den enskildes prestationsförmåga och fysiska och psykiska motståndskraft. Den pågående urbaniseringen, bilismens utbredning och den fortskridande mekaniseringen inom arbetslivet är exempel på sådana drag i samhällsutvecklingen. Det torde numera vara en allmänt omfattad mening att idrotten har en viktig uppgift att fylla som medel för en förbättrad folkhälsa. Intresset för de handikappades situation har fört fram till olika former av organiserad idrott och gymnastik för denna grupp av medborgare. Detsamma gäller vissa andra grupper, exempelvis husmödrar och äldre personer. Inom den moderna företagshälsovården spelar motionsidrott och gymnastik en viktig roll för att förebygga yrkesskador och i rehabiliteringsarbetet. Idrottens betydelse när det gäller att påverka ungdomens levnadsvanor i positiv riktning och utforma dess livsstil är allmänt erkänd.

Utskottet berörde även ledarfrågan och framhöll:

Ett av den svenska idrottens f. n. mest brännande problem synes vara bristen på tränare och instruktörer samt ledare som är kvalificerade för olika uppgifter inom idrottsverksamheten. Spörsmålen härom har också upptagits i motionerna och enligt utskottets mening bör staten i stor utsträckning påtaga sig ansvaret för utbildning av dessa funktionärer.

I utskottets sammanfattning hemställdes om "en utredning beträffande det allmännas stöd till idrotten och angående åtgärder som bör vidtagas för att främja idrottens utveckling".

Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag och hemställde i skrivelse till Kungl. Maj:t om tillsättande av en utredning angående det allmännas stöd till idrottsverksamheten m. m.

Den 12 november 1965 tillsatte Kungl. Maj:t en utredning med parlamentarisk representation. Utredningen har fått namnet 1965 års idrottsutredning.

I direktiven berör handelsministern kommunernas insatser och resurser som stimulans för idrottslivet. Sålunda heter det bl. a.:

Jag har ett intryck av att man i debatten om samhällsstödet till idrotten understundom förbisett den avgörande roll kommunerna härvidlag kommit att spela. Det kommunala engagemanget i idrottslivet begränsar sig icke till ekonomiska bidrag utan omspannar flera olika aktiviteter. Byggandet av kommunala idrottsplatser har sålunda under senare år haft en intensiv utveckling. Vidare kan pekas på det intresse som kommunerna visat för ledarutbildning, instruktionsverksamhet och anordnandet av ungdomsläger.

Längre fram i direktiven heter det:

En fortsatt utbyggnad av konsulentorganisationen och en intensifiering av instruktions- och kursverksamheten bör ske för att ytterligare bredda den idrottsliga verksamheten. Jag ser häri även ett villkor för att säkerställa idrottsrörelsens behov av utbildade ledare. Denna utbyggnad av verksamheten bör emellertid föregås av en planläggning, som klargör målsättningen och de allmänna riktlinjerna för instruktionsverksamheten på såväl det centrala som de lägre planen och tillvaratar möjligheterna till samordning av de olika organisationernas insatser på detta område. Vad gäller den egentliga idrottsledarutbildningen bör klarläggas idrottsrörelsens behov av ledarkrafter och lämpliga utbildningsformer prövas.

Med hänvisning till vad som uttalats i allmänna beredningsutskottets utlåtande och i direktiven till 1965 års idrottsutredning anser vi att den tillkallade utredningen bör pröva möjligheterna att förlägga vissa grenar av ledar- och idrottsinstruktörsutbildningen till en sådan ort i landet där redan befintliga lokaler och idrottsanläggningar kan tas i anspråk. Vid en närmare inventering har vi funnit att Kiruna stad har dessa förutsättningar. På inomhusidrottens, vintersportens och friluftslivets områden har staden goda möjligheter. Genom dess geografiska läge kan goda kontakter med de nordiska idrottsmetropolerna Narvik och Harstad i Norge och Rovaniemi i Finland åstadkommas.

Kiruna stad är rikt utrustad med idrottsanläggningar i förhållande till stadens storlek. Den nyligen färdigställda sporthallen med en byggnadsvolym på 46 500 m³ är en av de större sportanläggningarna i landet. Anläggningen inrymmer förutom tävlings- och träningshallar avsedda för såväl individuella grenar som samtliga inomhuslagsporter även speciallokaler för bowling, friidrott, skytte, bordtennis, brottning, boxning och tyngdlyftning. Hallarna är rikligt utrustade med redskap och inventarier jämte en modern teleteknisk anläggning för tävlingar av skilda slag. Stadens simhall ligger i närheten av

sporthallen och har en byggnadsvolym på 18 500 m³. Simhallsbadet upptar förutom badavdelning och bastu bl. a. simbassäng på 25×10 m, med 1 och 3 m svikt och 5 m trampolin. I simhallen inryms tre motionslokaler om vardera 100, 90 och 50 m² med omklädnings- och duschrum. Stadens idrottsplats Matojärvi förfogar över fotbollsplan på 105×60 m, sex stycken löparbanor, två kastringar för diskus, tre för kula, en för slägga samt en kastbana för spjut. Vidare upptar anläggningen två tennisbanor godkända för internationella spel. Under vinterhalvåret ordnas en 333 ¹/₃ meters bana för skridskotävlingar. I anslutning till idrottsplatsen har uppförts en ishockeyhall med konstfrusen bana efter internationella mått. Bastu och duschanläggningar samt omklädningslokaler och sekretariat för skidtävlingar inryms i anläggningen. En ny bad- och campingplats är projekterad vid Tvättjärnen. Anläggningen är planerad som en åretruntanläggning med 26 småstugor innehållande vardera fyra bäddplatser. En tempererad simbassäng på 50 m ingår i planerna.

Av övriga idrottsanläggningar inom centrala Kiruna må nämnas skidbacken i Malmsta med tre utbyggda backar som medger hopplängder på 65, 35 och 15 meter. Anläggningen är försedd med elljus och sekretariatsbyggnad. På Luossavaaras sydvästra sluttning finns slalombacke utrustad med elljus och skidlift. I anslutning till Malmstabacken finns ett 3,5 km elljusspår för skidåkning. I centrala staden finns ett tiotal ishockeybanor och isbanor för ungdom.

Inom stadens gränser finns en fjällvärld som i många avseenden kan tävla med Alperna. En säker snötillgång finns från november månad till mitten av maj. Från midsommar till september månad erbjuder fjällvärlden rika tillfällen till rekreation och motionsgivande avkoppling. Fjällvärlden kan nå medelst riksgränsbanan från Kiruna till Riksgränsen eller per bil och buss till Årosjokk med båtförbindelser till Nikkaluokta. Lämpliga färdleder för dags- och flerdagsturer finnes i stor omfattning. Svenska turistföreningen har två turiststationer inom stadens fjällvärld — Abisko och Kebnekaise — samt ett femtontal fjällstugor. Skid- och friluftsförbundet har en större anläggning i Riksgränsen, likaså har statens järnvägar ett flertal turistanläggningar i Björkliden. Med linbana kan man nu nå Nuolja och riksgränsfjällen. Skidlift finns i Björkliden.

Staden hyser inom sina gränser ett av arméns elitförband, Jägarskolan. Vid förbundet finns en befälskader som under årens lopp förvärvat en ingående kännedom om fjällvärldens växlande betingelser under olika årstider. Till Jägarskolan rekryteras eliten av värnpliktiga från hela landet.

LKAB är det största företaget inom staden. Företaget har ägnat personalvården och de anställdas hälsoproblem stor uppmärksamhet. Man kan förvänta att företaget på allt sätt kommer att stödja åtgärder som syftar till att förbättra de anställdas fysiska hälsa.

Kiruna stad har alltid ägnat fritidsfrågorna och ungdomens fostran stor uppmärksamhet. Denna ungdomsvänliga stads stora resurser bör på lämpligt sätt

utnyttjas i större sammanhang. En utbildning av ledare och idrottsinstruktörer bör lämpligen förläggas till staden.

Med hänvisning till vad som ovan anförts hemställer vi, att riksdagen måtte besluta att 1965 års idrottsutredning utreder möjligheterna att förlägga en viss del av idrottsinstruktörsutbildningen till Kiruna.

Stockholm den 26 januari 1966

Annie Jäderberg

Ragnar Lassinantti

Ingvar Svanberg

Erik Hammarsten